

Enhed
Kommunaløkonomi

Dato
29-08-2014

Orientering til kommuner om kriterier og hensyn ved fordeling af særtilskud efter § 19 for 2015

1. Indledning

Efter § 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner yder Økonomi- og Indenrigsministeren årligt tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder. En del af puljen er afsat til et særtilskud til Furesø Kommune i overensstemmelse med kommunens aftale med ministeriet om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner fra 2005. Tilskud til de øvrige hovedstadskommuner fordeles efter konkrete ansøgninger.

Der er i alt 17 kommuner, der for 2015 har søgt om tilskud i henhold til § 19 i omtalte lov. 10 kommuner har fået tildelt særtilskud efter § 19 på i alt 130,0 mio. kr.

I *afsnit 2* redegøres der nærmere for lovgrundlaget vedrørende særtilskudspuljen for vanskeligt stillede kommuner.

I *afsnit 3* redegøres for den nærmere konkretisering af de kriterier, der er lagt til grund for vurderingen.

I *afsnit 4* findes en omtale af de hensyn, som ministeriet i øvrigt har inddraget i sin vurdering.

I *afsnit 5* konkluderes vedrørende fordeling af tilskud.

2. Særtilskudspuljen for 2015

Den samlede tilskudspulje er i henhold til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 24. juni 2013 fastsat til 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet.

I tilknytning til tilskudsudmeldingen ultimo juni måned har ministeriet skrevet ud til kommunerne og på et overordnet niveau gjort rede for de forhold, som der bl.a. ville blive lagt vægt på ved fordelingen af rammen. Det fremgik af brevet, at der ved vurderingen af kommunernes ansøgninger ville blive lagt vægt på bl.a. følgende hovedkriterier:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Hovedkriterierne har – ud fra forskellige vinkler – det formål at pege på nogle særlige udfordringer, som kan medføre et pres for supplerende ekstern finansiering i kommunerne. Særtilskudsfordelingen skal således ses som et supplement til det generelle tilskuds- og udligningssystem.

3. Konkretisering af kriterier

3.1. Kommuner med demografiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på de økonomiske udfordringer hos kommuner, der er præget af en betydelig befolkningsfremgang de seneste år samt har en befolknings-sammensætning, der medfører et udgiftspres.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår beskatningsgrundlaget for 2015, andel 0-16 årige og 70+ årige fra 2012 til 2014, andel af 80+ årige i 2014 samt beskæftigelsesfrekvensen i 2013.

Tabel 1

Demografiske udfordringer

Kriterier

1. Høj vækst i befolkningstal 2012-2014
2. Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2015 (statsgaranti)
3. Vækst i andel 0-16-årige og 70+årige 2012-2014
4. Høj andel 80+årige i 2014
5. Lav beskæftigelsesfrekvens i 2013

3.2. Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på kommunens mere øjeblikkelige økonomiske udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår likviditeten (opgjort efter kassekreditreglen) i 2. kvartal 2014, ledigheden i 2013, skat/serviceforholdet i 2014, den driftsmæssige balance i 2014 ifølge budgettet, samt skattefinansierede bruttoanlægsudgifterne 2009-2013.

I forhold til den driftsmæssige balance er der taget højde for, at driftsindtægterne bør overstige driftsudgifterne med henblik på, at en kommune også har tilstrækkelige indtægter til at finansiere sit anlægsniveau.

Tabel 2**Aktuelle økonomiske udfordringer****Kriterier**

1. Lav gennemsnitlig likviditet pr. indbygger i 2.kvartal 2014
2. Høj ledighed i 2013
3. Svag driftsbalance pr. indbygger i 2014
4. Højt skat/serviceforhold i 2014
5. Lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indb. 2009-2013
6. Særligt lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indb. 2009-2013

3.3. Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Et antal kommuner er præget af økonomiske udfordringer, som må vurderes at være af mere vedvarende karakter.

Udfordringerne understreges af særligt høje overførselsudgifter, udgifter til anbringelse af børn og unge samt udgifter til førtidspension, et lavt beskatningsgrundlag som antages kan være medvirkende til et højt beskatningsniveau, ligesom skat/serviceforholdet kan være en indikator for kommunens vedvarende udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår særligt høje overførselsudgifter, udgifter til anbringelse af børn og unge samt udgifter til førtidspension ud fra regnskab 2013, et lav beskatningsgrundlag i 2015 og et højt beskatningsniveau i 2014 samt skat/serviceforholdet i 2014.

Tabel 3**Vedvarende økonomiske udfordringer****Kriterier**

1. Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2015 (statsgaranti)
2. Højt beskatningsniveau i 2014
3. Højt skat/serviceforhold i 2014
4. Høje udgifter til overførsler pr. 17-66 årig i regnskab 2013
5. Høje udgifter vedr. anbringelse af børn og unge pr. 0-17 årige i regnskab 2013
6. Høje udgifter til førtidspension pr. 17-66-årig i regnskab 2013

4. Hensyn i øvrigt

Udover de ovenfor beskrevne tre kommunegrupper (med kommuner, der opfylder et hovedkriterium) inddrages foruden kommunernes ansøgninger en række øvrige forhold ved fordelingen af tilskud efter § 19, herunder øvrige økonomiske nøgletal.

5. Konklusion vedrørende fordeling af tilskud

Tilskud fordeles til de kommuner, der opfylder en vist andel af kriterierne i de tre kategorier nævnt i afsnit 3.1.-3.3. I fastsættelsen af beløb indgår kommunens ansøgning, kommunens størrelse, antallet af opfyldte kriterier, eventuelle hensyn nævnt i afsnit 4 samt andre økonomiske nøgletal for kommunen.